

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fel évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a laptulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitótér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél 30 kr.
 A hirdetések Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomtatásban és a szerkesztőnél fogadtatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Hands off . . .

Az ütközet megkezdődött. A legérdekesebb momentumot — eddig — Apponyi Albert gróf sikralépése képezte. Apponyi gróf ékesszólásának egész erejét, államférfiúi tudásának súlyát vitte a harcra s a törvényjavaslatot általánosságban elfogadta.

Az ütközet, mely most még kevesebb tüzi apróbb csatározásokban nyilatkozik, később bizonyosan nagyobb heveséggel fog folyni, ha t. i. kilépnek a függetlenségi nagy ágyúk.

A törvényjavaslat sorsa alig képezheti már már kétség tárgyát, ugy azok számánál, kik a házban, valamint azok számánál fogva, kik az országban mielőbbi keresztülvitelét óhajtják.

A harc a függetlenségi pártiakkal s egy pár, a többi pártokból kivált municipálistával lesz megvívandó.

A szabadelvű párt tömör falanxként lelkesedve áll a nagy reform-mű mellett, miután tagjai közül *nyolcan*, mint a fenálló tisztviselőválasztási elv hívei, kiléptek. S miután a mérsékelt ellenzék is a reform híve és előmozdítója, ellenfelül egyedül a szélsőbal maradt, s bár a javaslat elleni izgatásával a nagy közönség közt felsült, mégis élethalál harcra fegyverkeztek, az alatt a jelszó alatt, hogy a reform kormánymindehatóságát akar teremteni, és megsemmisíti az egyéni és önkormányzati jogokat.

E vádak megcáfolására csak néhányat hozunk fel a javaslat intézkedéseiből. Eddig a kormány szabad belátása szerint tagadhatta meg a jóváhagyást a hivatalból fölterjesztett megyei határozatoktól, ezután csak a javaslat 139. §-ában felsorolt okoknál fogva teheti azt. A szabályrendeletekre a kormány keze eddig megkötve nem volt, a javaslat a jövőre ezt is szabályozza. A megyei életben új elv lesz, hogy az önkormányzati hatóságoknak lesznek megfelelőbb határozatai is. Fontos elvi elhatározás az is, hogy a kormány a felelősségeknek csakis a felelősökben felhozott indokok alapján intézkedhetik. S az új főispán sem intézkedő, sem végrehajtó közeg nem lesz, a főnöki jogokat csakis az ellenőrzési és felügyeleti jogkörben gyakorolhatja.

Ily intézkedések az új megyei szervezetben

arra vallanak-e, hogy a kormány, a szélsőbalí vád szerint, mindenhatóságra törekednek?

S hogyan állunk avval, mely szerint a kormány az egyéni és önkormányzati ősi jogokat e javaslatlall megsemmisíték? Ime néhány e „jogfosztó” intézkedésekből. Ha a bizottsági tagok egytizedrésze kívánja, a közgyűlés összehívandó. A közigazgatási bizottságban nyolc kinevezett taggal szemben tizenkét választott rendes és négy póttag fog állani, s az önkormányzati hatáskörökből fölmerülő viták is e bizottság elé fognak tartozni. S megalakítatik a közigazgatási független bíróság első és felső fórumában s erre nézve a kormány oly kötelező nyilatkozatot tett, hogy ezek szerint szervezve, az a polgárok és önkormányzati testületek jogainak a kinevezett tisztviselőkkal s a kormánnyal szemben teljes hatályú védelmezője lesz, mint azt gr. Apponyi is teljes loyaltással elismerte. (Az e bíróság megalakításáról intézkedő törvény a megyei reformmal *egyidejűleg* lép életbe.) A tisztviselőknél a képviselőválasztásokra vonatkozó fegyelmi vétségeiben a közigazgatási bíróság (s nem a kormány) lesz az ítélő fórum. A kinevezett megyei tisztviselők jog- s fegyelmi viszonyait egy új fegyelmi bíróság fogja meghatározni, addig is a javaslatban sok fontos elv mondatik ki rájuk nézve, korteskedésekben részt nem vehetnek, vagyon — és büntető jogilag felelősök intézkedéseikért s az országgyűlésileg meg nem szavazott adók s ujoncok tekintetében is. S végül a képviselőválasztások szabadságának és tisztaságának megóvására a kuriai bíróságról szóló törvény fog behozatni, mely szerint a választások érvénye fölött jövőre nem a képviselőház, hanem a kuriai felső bíróság ítélkezik.

Ily intézkedések az új megyei reformban s ennek kapcsán bizony az egyéni és közsabadságoknak biztosítékai s nem megsemmisítői, mint ezt a szélsőbal hazugul állítja.

A nemzet ez állítás valótlanságától megvan győződve s azért a javaslat megvalósítását a közvélemény sürögösen követeli.

Házak tisztántartása. A m. kir. belügyminiszter a következőket rendelte el: Az utcákon, köztéren és lakházakban a köztisztaság fenntartása tárgyában évenként e helyről kibocsájtott rendeletek kapcsán, különösen a falusi házak lakszoba földjének idő-

kénti fölátására, illetve fölfrissítésére nézve a törvényhatóság figyelmét a következőkre irányítom. A járványos kóroknak terjedése faluhelyen, köztapasztalat szerint, az által is előmozdítatik, ha a háloszobák tulvannak zsufolva s e mellett a szoba talapzata, illetőleg földje, valamint falzata hosszú időn át mindenféle tisztáltsággal fertőzmenynyel — és főleg ha heveny ragályos bajban szenvedő beteg is fektűt a szobában — nagyszámu kórosírakkal ugyszólva megtelítettik és elárasztatik. Ezen közegészségi ártalomnak, sőt veszélynek az által lehet a legcélszerűbben elejét venni, ha a szoba fala gyakrabban kimeszeltetik, a szoba földje pedig időnként legalább is egy lábnyira fölásatik s a felásott hely máshonnét hozott tiszta földdel kitöltetik. Járványos időben s oly házakban, a melyekben heveny ragályos betegek fektűtek, a falaknak levakartatása s újra való kimeszeltetése, valamint a szoba földjének felásatása s újra tisztával való kitöltetése kötelezőleg elő van írva s az rendszerint meg is történik; de járványmentes időben s rendes viszonyok közt is célszerű a fenti intézkedés, mivel ez által a járvány ragályos kórok, a melyeknek pedig leginkább a falvak szoktak lenni gócpontjaik, ha esetleg fel is merülnek, nagyobb kiterjedésre rendszerint alig juthatnak. Tekintettel tehát a fent elősoroltakra, valamint különösen azon körülményre, hogy a hatóság az 1876. évi XIV. t. c. 10-ik §-a szerint mindannak létesítését, mi a közegészségügyet előmozdithatja, kényszer útján is eszközölheti: felhívom a törvényhatóságot, hogy alkalmas módon és megfelelő rendelkezés által intézkedjék az iránt, miszerint főleg a ki nem elégtő lakviszonyok közt élő falusi lakosság a kifejtettek helyes volta és közegészségi előnye iránt kellőképen s akként felvilágosítsassék, hogy mindazoknak célszerűségéről teljes meggyőződést nyerhessen — és lehetőleg önként saját elhatározásából vállalkozzék arra, hogy lakosbájának falait gyakrabban alaposan bemeszelje, a szoba földjét pedig időnként legalább is egy lábnyi mélyre felásssa és a felásott helyet ne az udvarról, a mely igen gyakran szintén szennyezve van, hanem inkább távolabbi helyről, főleg a mezőről hozott tiszta földdel vagy agyaggal kitöltse. A mennyiben pedig a lakosság azt önként tenni vonakodnék és a törvényhatóság mindennek eszközöltetését akár a fennforgó viszonyok miatt, akár a községben uralgó járvány ragályos kórok sikeresebb elfojtása céljából szakközvegeknek véleménye alapján multhatlanul szükségesnek tartaná: azon esetben a törvényhatóság a hivatott törvényszakas értelmében, kényszer útján is rendelkezék és e részbeni intézkedéséről jelentést tegyen.

Kulturális viszonyaink a vámrendszer befolyása alatt.

A tavasszal meg-megújuló háborus hírek, a fegyverek örökös csörömpölése, a nemzetek kölcsönös barátságának bizonytalansága, nemcsak a politikában támaszt izgatottságot, hanem a gazdasági életben is. Az *elzárkózási rendszer*, melylyel

A „BÁCSKA” tárcája.

Permetező eső . . .

Permetező eső áztatja a fákat

Hűlten kis angyalom, meghalok utánad.

Meghalok utánad s majd ha eltemetnek

Alacsony síromhoz rózsafűt ültetnek.

Kihajt a rózsafa, bimbó lesz az ágon

S eszedbe fog jutni boldogtalanságom.

Megdobban a köszív hideg kebeledben

Eljősz a síromhoz megsíratni engem.

Leborulsz a hantra, átfonod fejfémat

Ugy is csak miattad ől el a búbanat.

Nem átkozlak érte, nem vádollar érte

Minden lépésedet áldásom kísérje.

Ligy oly boldog azzal, kinek szived adtal

A mily boldogtalan én lettem miattad.

Heltai Jenő.

Hogyan fogott a filozófus csizmadiát?

Irta: Del Toró.

Volt egyszer a világon egy nagy filozófus. Ez azon törté az isteni szikrákkal megtömött nagy fejét, hogy

miként lehetne a tűdőt megkímélni és hangos beszéd helyett jelek által értetni meg egymást az embereknek. E buvárkodásában annyira ment, hogy lassanként maga is elszokott a beszédől és csak jelekkel konferált.

Ezen bamba viselkedése legjobban bosszantotta az ő kedves oldalbordáját. Mert tudni kell, hogy ennek a filozófusnak volt egy Xantippe természetű felesége is.

Nagy tudós volt ugyan az öreg, de azt már maga sem tudta megfejtetni, hogy miért vette el éppen ezt a feleséget. Ha kérdezték tőle: nem szolt semmit, azt is lassan mondta. Nem is törődött az öreg semmivel, csak a filozófiájával. Éppen ezért gyakran megtörtént az, hogy Xantippe asszonyság sokszor nyakon zúdította egy pár kemény „Philippikával” az ő bölcs férje urát, amiért hogy olyan szépen tudott hallgatni, mint a sir. Az öreg tudós pedig mindezekre csak meghajította magát és jelekkel adta tudtára a feleség önagyságának, hogy megértette őt.

De Éva lánya ezzel nem elégedett meg és szeretne volna, ha „tromfot” kapott volna hangzatos szavakban. Azért is eltökélte magában, hogy vérig szekirozza ezt a vén *kérdőjelet*, kinek emberi formájából csak az „Ádám-csutka” maradt meg, különben pedig úgy nézett ki hosszú kezeivel és lábaival, mint egy könnyűpusztító moly.

A tudóst éppen nem zsenirozta az, hogy miben tőri a felesékjét a „házi sárkány”. Tovább is folytatta kedves könyvei közt *világra szóló* kutatásait, meg lévén győződve arról, hogy a *betű* csak *öl*, de az asszony: *megöl*.

Egyszer, amint nagy munkája után sétára készült a kertjébe és a konyhaajtó előtt haladt el, a „mérgek mama”, ki egész nap kerepelt, megleste és véletlenül ugyan, de mégis csupa *számításból* végig öntötte egy dézsa hideg vízzel, mondván: „A filozófia bolondság, a matematika igazság. — Kétszer kettő: négy, az a *tudomány*.”

Minekutána pedig tudósunk erre jelekben már nem tudott kádenciát mondani, visszafordult és ezen szavakkal: „Tudtam, hogy menyörgés után zivatar követke-

zik” — fejébe nyomta jól a sapkáját (hogy el ne párologjon a tudománya) és távozott.

Elment a világba, hogy tudományát hirdesse és bebizonyítsa az asszonynak, hogy a filozófia mégis többet ér a „kétszerkettőnél.”

A mint így vándorolt, keresvén mindenütt a felvilágosodott embereket, egyszer csak eljutott egy nagy városba, mely tudomány szeretetéről és művészet pártolásáról volt híres. Itt előadta a nemes tanácsnak szándékát, kérvén arra, hogy állítsák vele szembe mindazon nagy tudósokat és művészeket, kik e város falai között élvezik a boldogság édenét. Erősen megléven győződve arról, hogy e város nagy tudósai közt találni fog olyanokat, kik az ő *jelgazdag* nyelvét megértik és tovább fogják terjeszteni. Így azután el fog terjedni a *jelbeszéd* az egész világon, a tűdő pedig megkíméltetik a hangzatos frázisoktól és az emberiség el fogja érni Mathuzalem korát.

A nemes városi tanács összenézett, mintha egymástól várta volna a mentő gondolatot, majd pedig elhatározta, hogy a tudós kívánságának eleget teendő, hirdetmény útján fogja felhívni a városban lakozó összes filozoptereket és nem filozoptereket arra, hogy a nagy tudóssal szembe szálljanak, természetesen fényes honoráriumot tűzvé ki annak a fejére, aki a babért elnyerendi.

A hirdetményt egyideig ott lóbalta a lenge szellő a fekete táblán, de vállalkozó nem jelentkezett, akármilyen kecsesgöttyön csalta is a fényes jutalom. Már-már kétségbe esett a nemzetes magistratus a fölött, hogy a városban csakugyan nem találkozik egy igazi tudós, aki a keztyűt elfogadni merészkedik, midőn a város politikus és filozófus csizmadiája megjelent, s előadta, hogy ő — bár *egy szemé* van csak — megmérkőzik a tudós óriással. Mert ugymond, ő tréfának véli az egész dolgot és ezt tréfásan kell viszonzni.

A tanács eleinte habozott, de mert a csizmadia erősen állította, hogy az esetre, ha csatát vesztené, leteszi „kaucionak” a még meglévő *másik szemét* is, — melyet, ha kiütnek helyéből, jobban csurog majd belőle

az egyes államok az idegen országok termény bevitelét meglehetősen, vagy a körülményekhez képest a minimális mennyiségre szállítják le, minden fázisában alkalmas arra, hogy az államok belételeiben lappangó szenvedélyeket új életre ébresszék.

A hol a nemzetek között kitör a munka harca a munka ellen, ott legkevésbé sem csodálható, ha gyűlölködés támad az egyének és az egyes néposztályok között.

Az elzárkózási rendszer nagyon alkalmas arra, hogy az államok meghússák a termények idegenből való behozatalát, de nem gátolhatják meg azoknak az érzelmeknek importálását, a melyek a népek érzelmi világát rothasztják meg.

A szocialisztikus mozgalmak napirenden vannak. Először a gyárak népe tüzi ki a vörös zászlót és béremelésre, munkaidő leszállításra, meg más egyéb engedményekre kényszeríti a munkaadót. Majd tovább terjednek az eszmék, az elvek hódítanak; mozgolódnak kezdenek a földiek munkásai és ők is odadörgik földesgazdáiknak félelmetes „vető”-jüket, tüntetnek, lázitanak egymás között és végeredményképen megteremtik az agrár szocializmust.

Mindeme nyugtalanító jelenségek magyarázatra találnak, ha megfigyeljük az európai nemzetek tarthatatlan politikai helyzetét. A népek millióival megszagoltatott puszkapor feltűzte a kedélyeket és a fölizgatott tömeg, ha nem fordíthatja egymás ellen fegyverét, úgy elfajult gondolkodásmedijával attól sem riad vissza, hogy önhazájában saját polgártársát támadja meg.

A vámrendszer nagyban előmozdítja a szegény népek elégedetlenségét. A tetemes vámadó, mely leszorítja a külföldi konkurenciát a belföldi piacokról, leginkább a szegény népet érinti, mert a megvámolt termények és élelmiszerek megsulyosbitják számukra a megélhetést.

A bűnös vámiüzelmek azonban nemcsak gazdasági hátrányát mozdítják elő az egyes államoknak, nemcsak a polgári egyetértést veszélyeztetik, hanem szétépítik a nemzetek gazdasági közösségét is, és forrásul szolgálnak a politikai ellentéteknek s. vizállykodásoknak.

Nálunk Magyarországon az államkormányzat különös tekintettel viseltethetné a földbirtokosok és azok művelői iránt, mert fejletlen iparunk és ugyanoly kereskedelmünk folytán, csakis a mezőgazdaság képezi a biztos állami bevételek alapját.

Nem mondjuk, hogy: „szegyet szeggyel!” — vonjuk mi is körül országunk határait védvám-bástyákkal. Ez nem volna célszerű, mert megint csak a szegény népet sujtánók, de igenis, módját kellene kieszelni annak, hogy a szomszédos államok a barátságos tárgyalások eredményeképpen feloldanak kiviteli cikkeinket a vám alól. A vámfeloldás kölcsönös előnyeinek biztosítása, valószínűleg meghallgatásra találna a velünk barátságban élő európai nemzeteknél, mert erősen kértelünk benne, hogy a földbirtokosok helyzete a vámrendszer következtében megjavult volna.

A külföldi vámpolitika egyre súlyosabban nehezedik gabonakivitelünkre.

Németország gabonapiaca nélkül bajosan boldogulhat a magyar mezőgazdaság és éppen az van előtünk elzárva. Franciaország nem annyira gabona, mint inkább állatvámaival károsított ben-

nünket, mert juh- és disznó-kivitelünk erősen szenved a francia vámok alatt.

Néhány évvel ezelőtt Svájc felmondta a kereskedelmi szerződést azért, mert felemeltük a sajt behozatali vámját. Kivánatos volna a magyar sajttermelés fejlesztése, de azt hisszük, hogy gazdáink szíves-örömmel lemondának a sajttermelés mesterséges védelméről, ha újra visszanyerhetnék a svájci piacot.

A román kormány is vámbástyával van körülveve, de ez nézetünk szerint kevés bajt okoz a magyar mezőgazdaságnak: legalább belföldön nem csinál konkurenciát a román termény.

Mindezeknek összegezésével és figyelembe vételével szükségtelemnek tartjuk óhajunk tolmácsolását és szabadon adjuk azon véleményünk kifejezését, hogy a legfontosabb államvédelmi kérdések egyikének annak eldöntését tartjuk: miképpen lehetne ezen tarthatatlan gazdasági állapotokat, hazánk kulturális viszonyaihoz mérten, okos és célszerű módon megmáskítani?

Üdvös volna, ha a mezőgazdasági ügyek szakintézői még idejkorán hozzájárulnának ezen életbevágó dolog megörvösüléséhez, mert féltő, hogy a késedelmeskedéssel még eltárolnának késni.

Dr. Földes Béla.

Helyi és megyei hírek.

Változások honvédezedünkben. Kranitz János, a szabadkai (6.) honvéd gyalogezred parancsnoka, áthelyeztetett a 13. (pozsonyi) gyalogezredbe, s megbízott a 73. honvéd gyalogdandár parancsnokságával. Helyébe ezredünk parancsnokává Bábolnai Lajos 19. honvéd gyalogezredbeli alezredes nevezetett ki. — Áthelyeztetett: Kolonics János százados a szabadkai zászlóaljtól a 8. gyalogezred 2. zászlóaljához (Lugos), Székely Lajos 8. ezredbeli százados a 6. ezred zombori zászlóaljához, Haus József főhadnagy a szabadkai zászlóaljtól a 8. ezred zászlóaljához (Lugos), Burgmayer Bálint főhadnagy, ugyanonnan ugyanoda, Láng Máté hadnagy, a városunkban állomásozó zászlóaljtól ugyancsak a Lugoson állomásozó 8. ezred 2. zászlóaljához.

A zirci apát köszönete. Drescher Ede bajai polgármester ur az Ó Felsőge által kinevezett Vajda Ödön zirci apátot levelében üdvözölte, mire az apát ur következőleg válaszolt: Nagyságos Polgármester ur! Szívbeli származó, f. hó 16-án Zircen intézett üdvözlőtetek tegnap vettem kezemhez; de ez nem akadályoz, hogy szívem mélyéből meg ne köszönjem azon kegyes vonalmát, melyet saját és az általam kedvelt város nevében hoztam intézni szíves volt. Fogadja örökös hálám és azon biztositásomat, hogy a város gyermekeinek gondozását fő feladatomból foglalom s magamat mind Nagyságodnak, mind a tisztelt közönségnek szíves jóvoltára ajánlva maradtam — Előszálláson, 1891. május hó 24-én — alázatos szolgálója Vajda Ödön, kinevezett zirci apát.

Főigazgatói látogatás Zentán. Fehér Ipoly főigazgató ur, a múlt héten látogatta meg a zentai gimnáziumot, hol szerzett tapasztalatairól és benyomásairól a lehető legkedvezőbben nyilatkozott. Levelezőnk értesítése szerint az ifjúság ez alkalommal innepélyt is rendezett, melyen a főigazgató hosszabb beszédet mondott. Az illetékes helyről nyert ezen dicsőretra a zentai gimnázium mindenesetre büszke lehet.

Kinevezés. A szabadkai kir. törvényszék elnöke Tóth Lukács díjtalan joggyakornokot a vezetéke alatti törvényszékhez díjas joggyakornokká nevezte ki.

Baross és a magyar nyelv. Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter — mint értesítettük — az alája rendelt valamennyi hivatalhoz és hatóságához körrendeletet intézett, melyben utasítja a hivatalnokokat, hogy a hivatalban való érintkezésben, kizárólag a magyar nyelvet használják. Csak a közönséggel való érint-

kezésben, a mennyiben szükséges, engedi meg más, az országban divó nyelvnek használatát.

Az államosító közigazgatási törvényjavaslatot — mint tudjuk — e hó 29-én kezdte tárgyalni a képviselőház. A javaslat iránt nagy az érdeklődés a képviselők körében s már is többen előjegyzették magukat a szólásra. Megyeinkbeli képviselők közül Vojnics István (Hódász) és Latinovits Ernő (Rigyeica) sorakoztak az elsők közé, szintén föliratkoztak.

Kamarai ülés. A szegedi kereskedelmi és iparkamara folyó 1891. évi június hó 3-ik napján (szerdán) d. u. 5 órakor a kamara helyiségében (Kluzál-tér, kereskedelmi- és ipar-bank háza I. emelet) teljes ülést tart. A tárgysorozatból kiemeltük: Bács-Bodrogh vármegye alispánjának átírata, melyben az ó- és új-verbászi ipartestület alapszabályaira nézve kíván véleményét az iparosztály javaslatával; továbbá Bács-Bodrogh vármegye alispánjának átírata, melyben az ó- és új-verbászi ipartestület békéltető bizottságának alapszabályaira nézve kíván véleményét (az iparosztály javaslatával).

Hangverseny a zenetanoda javára. Hangversenyt rendeztek tegnapi délután a Vadász-kürt nagytermében a helyben felállított zenetanoda javára Gaál Ferenc, Maczák Manó, Poeschl Gyula, Wachtl Károly és Lehnert József urak szíves közreműködésével. Ezen urak, mint hallottuk, egyedül a létesítendő zenetanoda alapítójének gyarapítása céljából rándultak le hozzánk; nemes és kizárólag a szép cél érdekében tett fáradozásait bizonyára méltóbb fogadtatással kellett volna jutalmazni. Zajosabb ovációban sem részesítette a vendégeket városunk közönsége s csak a hangversenyen jelen volt kis, intelligens publikum tapsa szolgálhatott bizony elég sovány jutalmul szolgálatszolgálatuknak. A hangversenyen, a vendégeken kívül Tessényi Vilma kasszaszony, Paul Kálmán és a zombori polg. kaszinó-egyleti dalárda is közreműködött. A szép műsort a közönség élvezettel hallgatta végig. Igen sajnálatos hogy ez az egész hangverseny — más szót alig találunk, — olyan furcsán tűtött ki; hogy a vendégek milyen emlékekkel távoznak azt nem tudjuk, de arról meglehetősen győződve, hogy Zombor intelligens közönsége elismerő s hálás emlékekkel marad az ő nemeslelkű közreműködésükért.

Adományozás. A bácsalmási takarékpénztár az ottani szegény tanuló részére 12 frtot adományozott.

Az országos tűzoltó-szövetség Budapestén választmányi ülést tartott a napokban, a melyen Apáti közsege is képviselve volt. Ez ülés tudomásul vette, hogy a belügyminiszter 2000 frtot adományozott a szövetségnek s elhatározta, hogy kérvényt terjeszt a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a tűzoltóknak a tanítóképzőkben való tanítása iránt.

Kettős eljegyzés. Gyömrői Félix, cs. és kir. huszárfőhadnagy, Radimetzky Izabella kasszaszonyt, Bartha László, községi segédjegyző, Radimetzky Margit kasszaszonyt, Radimetzky Ferenc községi jegyző leányait m. hó 28-án jegyezték el.

Az újvidék-palánkai r. kath. tanítóegylet m. hó 19-én, Német-Palánkán közgyűlést tartott. Megjelent 7 egyházi és 42 világi tag — több vendég. A már régebben fölvetett pedagógiai kérdéseket, ez uttal behatóan megvitatták s végezetül megejtették a tisztújítást, mely a következőképp történt: elnök lett: Eigl József esperes és futtakai plébános, másodelnök főt. Bizinger Konrad esperes és gajdobrai plébános, alelnök: Fűke Pál n.-palánkai tanító, első jegyző: Berencz Mihály újvidéki tanító, második jegyző: Antalitz Hugó n.-palánkai tanító, könyvtárnok: Kaltner János újvidéki tanító, pénztárnok: Leiszter József újfuttaki kántortanító, választmányi tagok a következők: Billanics Vencel bukini, Gansz Menyihért n.-palánkai, Geissler József újvidéki, Hepp Lajos ó-futtaki, Jellinek Béla ternerini tanítók, Kopper György apát és újvidéki- és Lajthay János ó-kéri plébánosok, Lehrer Mátás újvidéki, Kapp János n.-palánkai, Mayer Lőrinc csébi, Münster Vilmos újvidéki, Miffka Miklós n.-palánkai tanítók, Szauder István obrováci és Szabó Pál szabalyi plébánosok, Spielvogel Béla parabutyi, Stóger Károly bukini, Stumpf Bálint új-palánkai tanítók és Zittel Róbert prépost és ternerini plébános. Gyűlés után a sörcsarnokban közebéd volt.

a keserű könyv, mint ahogy a város „Artézi kutja”-ból most csap a *parádi víz* — végre beleegyezett az ajánlatba.

Tudtára adatott tehát az öreg tudósnak, hogy jelentkezett egy *mely tudomány* egyén, aki nemcsak hogy elfogadja az ajánlatát, de mert maga is hosszabb idő óta foglalkozik azon eszmével, hogy miként lehetne a „jelbeszédet” *világnyelvé* tenni, — kész örömmel áll a rendelkezésére.

A filozófus ennek úgy megörült, mint *Sanyaró Vendel* karácsony napján a stült krumpli bójának.

A tanácsterem egyik piros bársony székében foglalt helyet és el nem palástolható örömmel várta a város tudósát.

Az *egyszemű* csizmadia, hogy nagy munkáját megkezdhesse és hogy a fényes jutalmat minél előbb bezebebelhesse, gyorsan fölfutott az emeleti tanácsterembe és — ne hagyja magad Schlézinger biztatóssal — minden teketória nélkül egy nagyot kopogtatott az ajtón. A válasz erre — a szabad bemenetelt illetőleg — egy belülről hangzott kopogtatás volt.

Benyitott tehát az ajtón. Amint a tudós elé ért, az fölkel székéről és két kezét keresztbe fonva a mellén, udvariasan meghajította magát előtte. Erre a mi csizmadiank szintén keresztbe font kezekkel majdnem a földig hajolt meg a tudós előtt.

Megértették egymást a fogadtatási jelekben.

Most a tudós kinyújtotta a hüvelyk ujját és mutatott egyet a csizmadianak. Erre a csirizes tál királya a hüvelyk és mutató ujját nyitván ki: *kettőt* mutatott vissza. Ezután a filozófus már *három* ujját mutatta fel, mire a varga az *egész öklét* villogtatta.

Denikve most is dülőre jutottak. Majd pedig kihuzott az öreg tudós a zsebéből egy *narancsot* és annak gömbölyűségét magyarázgatá jelekben. Válaszul erre kiszedett a csizmadia a zsebéből néhány ott felejtett *kenyermorszá*t és azt tartotta érdes tenyerében a tudós szeméi elé.

A tudós teljesen meg volt elégedve a csizmadia-
val és úgy mint beléptekor ismét meghajította magát,
jelentvén, hogy együttes működésök véget ért. A csiz-
madia szintén kemény hajlongások közt mondott bu-
csút a tanácsteremnek.

Mialatt pedig mindezek fönt a tanácsteremben
történtek, azalatt a városi tanács a legnagyobb feszül-
séggel várta a dolog kétes kimenetelét, tartván attól,
hogy a csizmadia eltárolja vetni a súlykot s ez által
örökre tönkre teszi a reputációját. Mily nagy volt azon-
ban az öröme, midőn a tudós teljes melegegedését fe-
jezte ki a tapasztaltak fölött, mondván, hogy *ez azon
bölcs*, a kit ő már régtől fogva keres és hogy szeren-
csés azon város, mely szülöttének nevezheti őt. Mert
— ugymond — valóban ritka jártassággal adott, a
hozzá intézett *jelbeszédemre* választ.

— Én mint bekopogtatott az ajtón, visszakopog-
tattam az asztalon; ezt ő megérté és benyitott. Ekkor
felkeltem és — *Isten hozott* helyett — a mellemen ke-
reszibe font kezekkel üdvözöltem. Mit ő hasonlóképen
— majdnem a földig meghajtvva magát — viszonzott.
Erre a *hüvelyk* ujjamat mutattam neki, azt érte alatta,
hogy *egy az Isten*, mire ő *két* ujját tartá föl, mintegy
jelevezte azt, hogy *egy* ugyan az Isten, de a *fiával* együt-
tesen kormányozza a világot.

Ekkor *három* ujjamat tartottam föl, azt gondolva
magamban, hogy *egy* Istenben *három* személy van. Ezt
pedig az önök tudósa azzal viszonzotta, hogy *öklére* szo-
ritotta a kezét, abbéli gondolata jeléül, hogy e *három*
isteni személy magában az *egy Istenben* egyesül.

— Mindezekben tehát tökéletesen megértettük
egymást.

— Azután kivettem a zseemből egy *narancsot* és
annak gömbölyűségére mutatva, azon óhajomnak adtam
kifejezést, vajha ezen jelbeszédet mindenki megérténé
és úgy terjedne el a *föld kerekén*, mint ahogy a na-
rancs gömbölyű. Erre ő — a legnagyobb meglepeté-
semre — *kenyermorszá*kot szedett elő a zsebéből és azt
mutatta, hogy *valamint kenyér nélkül* nem lehetünk el,

ugy szükséges mindannyiunkra nézve a *jelbeszéd* és ez
ugy is fog elterjedni a világon, mint aminő elterjedett
a *kenyér*.

— Ezzel véget ért csendes konverzációnk és is-
mét kölcsönös hajlongások közt váltunk meg egymástól.
— Minthogy pedig jövelelem célját elértem, en-
gedje meg a nemes tanács, hogy — távozáson előtt —
a legmélyebb hálámért fejazzem ki azon szívességért,
mellyel ügyemet oly buzgólag támogatták kegyeskedtet.

Ezzel a tudós eltávozott.
Eltávozáván pedig len a tudós, szörnyű kíváncsiság-
gal telt el a tanács a politikus csizmadia véleménye iránt
is; azért is maga elé bocsájátta, egyrészt, hogy méltó
jutalomban részesítse, másrészt pedig, hogy a tudósról
teendő nyilatkozatát meghallgassa.

Megjelenvén pedig a csizmadia, így kezdé vala
„csirizzel teljes” beszédét:

— Nemes, nemzetes tanács! A világon már sokat
jártam, fáradtam, de ilyen *nagy boldomra* még nem
akadtam.

— Hát könyörgöm alásan, amint a kopogtatás
után benyitottam az ajtón, fölémelkedett az a „lajtorja”
alakja a zsöllesekéből és keresztbefont kezekkel — mint
egy majom — meghajította magát előttem (csak tudta
volna, hogy ki és mi vagyok?), én még jobban haj-
longtam előtte, mintha csak a *Zsuzska* feleségem paran-
csolatott volna, mi — úgy látszik — szörnyen megett-
szett neki. Ekkor azután felém tartotta a *hüvelykujját*,
mintegy célozva arra, hogy mit akarok én, mikor
nékem csak *egy szemem* van. Erre két ujját mutattam
neki, azt gondolva, hogy én az *egy szememmel* is jobban
látok, mint ő a *két* tudós szemével és kezdtem kissé
haragudni a szemtelenségén.

— Most meg ő *három* ujját tárta ki és bizonyosan
azzal akart bosszantani, hogy nekem meg neki együttvéve
csak *három szemünk* van s így mégis csak jobb lesz, ha
én nem terjeszkedem tovább a kaptafánál. Hanem erre
azután már fölfortyant bennem az *ösi vér* és *öklére* szorítva
a kezemet, megfenyegtettem, ami — úgy látszik — nagy
hatással is volt rá, mert egyszerre abban hagyta a kö-

Melléklet a „Bácska“ 42-ik számához.

Bajai cigányok a Szultán előtt. Dankó László bajai cigányprimás Konstantinápolyból hosszabb levelet küldött a B. K. szerkesztőjének, melyből a következő részleteket közöljük: „Utazásunk 9 napot vett igénybe. Gyurgyevó (Romániában) volt első állomásunk, hol egy előkelő nyári helyiségben hegedültünk és pénzt is kerestünk szépen. Galacon szintén jó eredménnyel játszottunk; itt szálltunk tengerre. A hajón utazott egy orosz generális, ki igen megkedvelt bennünket, egy nagy hordó vörös bort csapoltatott részünkre és váltunk mulatótt. A zenekar néhány tagja megkapta a tengeri betegséget, de partszállás után mindnyájan jól éreztük magunkat. A Bosporus nagyszerű látvány, a mit bizony nem tudok, hanem mikor kiszállunk és az első utcában beléptünk! Azt már le tudom írni: nagyon piszkos! Püstiös házak, görbe utcák, tele szemettel és kóbor kutyákkal, éjjel-nappal kiabálás, zörgés... Stambul még piszkosabb. Magyar szállodában lakunk, de azért se magyar ételt, se magyar hírlapot nem kapunk. Hegedülünkkel meg vannak itt elégedve, hanem mert még hideg van és mi kertben játszunk, a hangversenyt kevesen látogatják. A legközelebbi pénteken valószínűleg a szultán előtt fogunk játszani.“

A népiskolai tanítók nyugdíjának rendezésére vonatkozó törvényjavaslat a kultuszminiszteriumban már végleg elkészült. A megjegyzett számítások igazolják, hogy a tanítók eddig is fizetett járulékaik teljesen elegendők arra, hogy az érdekeltek családjaikkal együtt fokozottabb járulék nélkül is ugyanazon nyugdíj kedvezményben részesüljenek, mint az ország többi tisztviselői. A törvényjavaslat értelmében a szülők minden iskolát látogató gyermek után évenként tíz krajcárt fizetnek a tanítói nyugdíjintézet javára; a mennyiben a szülők egy része erre képes nem volna, a hiány a befolyó bírságpenzéből fog pótolatni. A javaslat jelenleg a pénzügyminiszter előtt fekszik, ki most rentabilitási utasítást eszközölt; amennyiben azonban az alap tenyleg megvan, alig szenved kétséget, hogy az annyira sürgetett ügy a legrövidebb idő alatt örvendetes megoldást nyer.

Jégverés. A múlt héten a nyugot-gradinai gazdak egy részét iszonyu csapás érte. Ugyanis a Raics-szállásokon oly nagy jégverés volt, hogy a szép reményekre keesgető gabonatermést teljesen tönkre tette. Mint bennünket értesítenek ugyanakkor Szemző Gyula ur szállásán is nagy pusztításokat vitt végbe a jégverés.

Himen. Dickmann Ferenc ó-futtaki tanító f. hó 4-én esztőtökön vezeti oltárhoz helyben Cziczmann Terka kisasszonyt.

Harkányi fürdő. A fürdőigazgatóság beüldött jelentése szerint Harkányba addig 348 vendég érkezett. Átutaztak 1202 en.

Birtokvétel. Fernbach Bálint nagybirtokos megvette Popovics Dusan, zombori főszolgabíró kis-zstapári birtokát 62,000 forintért.

Társas estély Baján. Bajáról írja tudósítónk: A bajai új zártkörű gurigázó társaság saját szigeti helyiségében sikerült társasvacsorát rendezett. Az előkelőségek több, mint száz tagja gyűlt össze s foglalt helyet a nagy fák alatt elhelyezett asztaloknál. A hölgyek sorában ott láttuk Baja szépségei közül Havas Eloira és Aranka, Hollósy Ida és Helén, Hüttl Alexandrin, Karesay Irma, Kornis Ilona, Ladányi Adrienne, Milassevics Böske, Milassin Margit, Mészáros Rózsa, Oszvald Erzsike, Radány Gizella, Spitzer Ida és Tury Emma k. a.; Bittermann Károlyné, Császár Ferencné, dr. Hegedűs Aladárné, Hollósy Józsefné, Havas Lajosné, dr. Ivanovics Iváné, Horánszky Lászlóné, dr. Köhgyi Károlyné, özv. Kornis Lipótné, Köhber Eleménné, Kutsera Vidáné, Latinovics Lázárné, dr. Ladányi Morné, Millasevics Mária, Milassin Zsigmondné, Mészáros Katalin, özv. Oszvald Lajosné, dr. Risnyovszky Gézáné, Radány Gyulané, özv. Szakáll Vidorné, Szendrői Gáborné, Schmidt-gruber Helén, Schwartz Lászlóné, Tury Mátyásné és Tury Józsefné urhölgyeket. — Ott voltak ezenkívül: Latinovics Sándor (Borsód), Ivánka Pál (Kis-Kőrös), Fáy Zoltán (Bpest) és dr. Alföldi Antal (Bpest) urak. A közös és családi étkezés után a fiatalok az épít-

médias figurákat és kihuzott a zsebéből egy aszott narancsot, azt mutogatván vele, hogy ők ilyen „pomoranestele eddelletl tengetik tudós életüket. No, hiszen meg is látszott az rajta, mert azért hizott meg esztől.“

— En visszavágtam neki egynehány száraz kenyérmorszával, hogy lássa, hogy nem az ő eddelletl, hanem a miénk: a mindennapi kenyér adja meg a testnek a táplálkozást; csak azt sajnálom, hogy a tegnapi lúdcomból nem mutathattam meg neki legalább a csontot.

— Ezzel azután be is fejeződött köztünk a némajáték, ami nagyon is kivánatos volt már, mert „Isten engem...“ kibújt volna már a méreg szelid lelkületéből. En, úgy mint mikor bementem, ismét meghajogattam magamat és otthagytam a tudós uramat a falképen, mint szent Pál az oláhokat.

A nemes tanács tagjai, kik a legnagyobb habotával hallgatták a politikus csizmadia elbeszélését, teljesen meg voltak elégedve a viseletével annyival is inkább, minthogy a nagy tudósnak — ki egészen más szempontból fogta föl a konverzációt — sem volt semmi kifogása ellene.

A csizmadia megkapta a kitűzött jutalmat, a mivel nagy örömet csinált otthon a „mámijának“, aki most már valóban elismerte róla, hogy nem is annyira a koptjának, mint inkább a filozófjának születtet.

A nemes tanács, valahányszor erre a scénára gondolt, mindig nevetési görcsökben szenvedett. És hogy e jelenet emléke ki ne vesszen, elhatározta, hogy a csizmadiat megválasztatja főfőajtónállónak.

A tudós pedig meglehetősen távozott a városból és sietett haza, hogy otthon elmondhassa az ő Xantip-ről, hogy megtalálta a bölcsesség aranykővét, mert megértették az ő jelbeszédét. De mire nagy utjából hazért, a „méregtenger“ már teljesen kifújta a lelkét. Még csak azt sem mondhatta neki, hogy nem a kétszerkettő az igazság, hanem a filozófia.

Igy fogott a filozófus csizmadiat.

leti helyiségben táncra kerekedett. Közben kétszer is igen sikerült meglepetési tűzijáték gyönyörködtette a közönséget. A vörös fénybe borított fás részletek oly szépek voltak, hogy e nembem csak az látott szebbet, a ki valamikor tél idején egy felérbe öltözött erdőn járt. A kedélyes és fesztelen mulatságnak csak a hajnal vetett véget. Akkor szétszórt a társaság — an revoire! — a sikerült estélynek szép emlékével s azzal az óhajattal, vajha a fiatal „gurigázó“ társaság, mely megmutatta, hogy a tekézésen kívül egyebekhez is ért, mentől gyakrabban rendezhetne hasonló összejöveteleket.

Katonásdi töltött fegyverrel. Szabadkán a „majnai“ szülők közt a napokban a vincellérek gyerekei katonásdi játszókat, mely alkalommal Berkes Ferenc 9 éves árvaifü gyámjának a kétsővíti fegyverét használta, mely fiktóra volt töltve. A fegyver játékközben véletlenül elcsúsz a golyó Hatvan József budár 8 éves fiának a mellébe fúródott. A szerencsétlen fiut atyja nyomban a városi kórházba vitte s ott a golyót a fiu mellől szerezésén kivették ugyan, de életben maradásához nem sok reményt fűznek, mert a golyó a fiu titejéből egy darabot leszakított.

Elmaradt papválasztás. Bácsujfalun ág. ev. plébánost kellett volna választani a napokban, de felsőbb egyházi hatóságok azt felfüggesztették. Ugyanis az úresedésben levő plébánosi állásra az újvidéki szeniorátus már régebben küldött ki egy káplánt, aki egyszersmind a szeniorátus jelöltje is. A hívők azonban időközben megívták az állásra egy más lelkészt, aki — mint nekünk írják — ocsóban hajlandó a plébánosi hivatal betölteni. A felsőbb hatóságok ezen alkudozások miatt halasztották el a választást.

Nekrológ. Mult pénteken délután öt óraor két tehetséges, életlik tavaszán elhunyt fiatal embert kísértünk ki az örök nyugalom helyére. Az egyik halott dr. Knezevics Dező ügyvédjelölt volt, kit mint erénydeden szorgalmu, ritka törekvését és ambiciózus fiatal embert 25 éves korában, midőn már pályájának befejezté előtt volt, ragadott el körülölköl a halál. Anynyi szorgalma, önmegtartózkodás és nélkülözés megtörte az ő szívós természetét is, s tavál ősszel, midőn szerető anyja körébe Zomborba jött, már csak árnyéka volt önmagának s a mult hó 27-én bekövetkezett halál csak megváltás volt a szegényre nézve. Ravatalát számos jóbarátja és iskolatársa állotta körül, kik részvétlik jelétül egy szép koszorut is helyeztek koporsójára. — Ugyanakkor volt temetése Kapdemord György városi adópénztári tisztnek is, kit jó humor, aranyos kedélye miatt megiszerte csak „Kis Braćának“ ismertek. Ravatalát — melyre a városi adóügyi osztály és a tisztikar igen szép koszorut helyezett — számos jóbarátja és ismerőse állotta körül. — Áldás lebegjen emléktük fölött!

A szabadkai bankfők megnyitása. Az osztrák-magyar bank bécsi főtanácsa tudatja a szegedi kereskedelmi és iparkamarával, hogy a szabadkai fiók június 8-án kezd meg működését.

Szerencsétlenség. Szt. Tamáson a napokban Neacsits ottani szabó mester két kis gyermeke (egyik 2, a másik 3 éves) a porban játszott, a mikor egy kocsi arra rohogott s a kocsi ügyetlensége s vigyázatlansága következtében a gyermekeket elgázolta; egyiknek hátán, a másiknak meg a csipőjén ment keresztül a kerék. Mindkét gyermek sérülése életveszélyes.

Eljegyzés. Ifj. Frankl István, szabadkai városi főmérnök, eljegyezte Vojnich Ilonka kisasszonyt, megboldogult Vojnich Fábuz szabadkai árvaszéki jegyző leányát.

Elhunytak névsora 1891. május 22-től június 1-ig. 1891. május 22-én: Dedits Novákné sz. Mijits Milica, földm. neje, 37 éves, bukováci szállás. — 23-án: Bratits Jovan, földm. 72 éves, cservenkai szállás. — 24-én: Jókov Dusan, földm. fia, 9 éves, bukováci szállás. — 25-én: Gruits Milán, földm. fia, 17 éves, Felsőváros. Mijatovits Illés, földm. 27 éves, Kovacsits-szállás. Mátits Lázár, földm. fia, 4 hetes, Cservenka 46. szám. — 26-án: Mijits Triva, földm. fia, 6 hónapos, bukováci szállás. — Morán Rezső, pénzügyi számtanácsos, 60 éves, Felsőváros 5. Toldy Géza, 8 napos iparos fia, Szeleence 412. — 27-én Gyulínac Zsarkó, 2 1/2 éves, földm. leánya, Cservenka 240. Bosnyák Ferencné sz. Lukits Julia, 67 éves, földm. neje, Csicsovói szállás. — 28-án Kapdemord György, vár. adótitst, 38 éves, Raditsi utca. dr. Knezevits Dező, 25 éves, ügyvédjelölt, Szeleence 271, Kolarov Danica, 3 éves, földm. leánya, Szeleence 140, Kolarits Jelena, 9 éves földm. leánya, Cservenka 502, Eibach Janos, 74 éves, iparos, Szeleence 273. Péits Katica, 15 éves, hajadon, Gradina-szállás. Köbölcsy Sándor, 3 hónapos, iparos fia, felsőváros 190. 29-én: Konyovits Milosné sz. Terzics Mária, 24 éves, Bánát 28. Zidárovits András, 1 1/2 éves napsz. fia, Szeleence, 669. Róth Józsefné sz. Vilhelm Magdolna, 45 éves, napsz. neje, felsőváros 22. — 30-án Kovács Antal, 8 napos, iparos fia, felsőváros. Konopovszky Anna, 31 éves, hajadon, Szentháromság tér. — 31-én: Popovits Sándor, 56 éves, iparos, Cservenka kül-város. Fratri-cevits Sándor, 56 éves, földmives, Nenadics-szállás. Mirkovits Zorka, 12 éves, földm. leánya, Felső-szállás. Brankov Rada, 45 éves, földm. Lénia-szállás.

Városi ügyek.

Pályázat. Zombor szab. kir. város tanácsa részéről az úresedésben lévő évi 660 frtnyi fizetéssel ellátott városi adópénztári tiszt állásra pályázat nyitattik. Egyben fölhivatnak a pályázai szándékozókat, hogy az 1888. évi I. só törvényekben előirt minősítvényüket és eselleg eddigi szolgálataikat igazoló okmányukat f. évi június hó 23-ig bezárolag Sándor Béla városi főispán ur ó méltóságának nyújtsák be.

A közbiztonsági szabályrendelet tárgyában érkezett rendelet szerint a belügyminiszter a szabályrendelet azon intézkedését, mely szerint az aprómarhára nézve is a vágóhídi kényszer kimondatott, a bentések felelősségének mellőzésével helyben hagyta, a borszártás ellen a tiszti főorvos által ennek eltöltése érdekében ellenben helyt adott. Minthogy ezenkívül több kisebb jelentőségű módosítást is kíván a miniszter, a szabályrendelet a júniusi közgyűlésen fog végleg megállapítani.

Jóváhagyás. A raktárépület telkén építendő kocsisz és petroleum pincére vonatkozó közgyűlési határozatot a belügyminiszter jóváhagyta.

A javadalmi bizottság m. hó 29-én d. u. 3 óraor ülést tartott, melynek egyedüli tárgya a javadalmi hivatalnál megüritült biztos állás betöltésére vonatkozó javaslat volt. A bizottság 7 szóval 2 ellen Eibach Ferenc zombori lakost hozta ajánlatba, kit — mint értesültünk — a polgármester ennek folytán már ki is nevezett.

Választói névjegyzék. Zombor sz. kir. város polgármestere által közlhirre tetetik, miszerint az 1892. évre érvényes birandó országgyűlési képviselő választási névjegyzékek egybeállításával megbízott összeíró küldöttségek f. évi június hó 8. 9. és 10. napjain mindenkor délelőtt 9—12, és délután 3—5 órák közt városrészenként az alábbi helyeken fognak — működni: A Belvárosban a városház nagytermében (elnök Reitter Nándor). 2. A felsővárosban a Vitez-utcában fekvő Weltzféle vendéglőben (elnök: dr. Gertinger Pál). 3. A Cservenka külvárosban a Nemes-militicsi utcában fekvő Konyovits Szima-féle vendéglőben (elnök: Maximovics Szilárd). 4. Bánát külvárosban a szivaci uton fekvő Pekánovits Antal-féle vendéglőben (elnök: Thurszky Jenő). 5. A Szeleence külvárosban a Galamb-utcában fekvő a „Fehér galambhoz“ címzett vendéglőben (elnök: Kozma László).

ÖT KRAJČÁROS PADOK.

— Mese nagyon messziről. —

Kálos-Kis-Süly, messze tőlünk, valahol az ország szélén — hogy melyiken, azt nem is tudom — elég csinos város. Sokban hasonlít a miénkhez. Rossz az ivóvíze, van egy félig felépült temploma, korzója, hol a lágy esti szellő a békák andalító danáját vegyíti a sóhajok dallamos zenéje közé. Van ezenfelül egy jó, okos polgármestere, aki Kis-Süly virágzását nagyon a szívén viseli.

A polgármester egyszer — igazán az akaratán kívül — szörnyű bajba keveredett. A dolog a következőkép esett meg:

Azon a bizonyos korzón a publikum tüdülésére több pad van, amit a város adózási közönségnek tartanak. Miért is ne? Egyik pad se kizárólagos tulajdon, tehát mindenkinek állampolgári joga bárhova is kényelmesen letelepedni.

A háztulajdonosok, kiknek területén van a pad, természetesen egy kicsit magukénak tartják az előttük elhelyezett padot, kétségkívül nem s-oka gyökerező jognál fogva, hanem azért, mert bíznak a mások finomságában, ami elvégre is nem utolsó dolog.

Társaság ült együtt. Szépen beszélgettek. Egyszerre mintha villámcsapás ütött volna a padba. A rugalmasság törvényénél fogva, a társaság csakhogy a levegőbe nem röpült, mikor az az ütés a padot érte. Odanézték. Egy nem épen sylphid termetű ur, kabátja összegyűrődését megakadályozni célzó mozdulattal, tompa morajjal odaveti magát a padra olyanformán, mint amikor a zuluk alkirálya egy ceremónia befejeztével beledől karosszékebe.

Hogy, hogy nem, a társaság nem volt valami különös módon elragadtatva ettől a megtiszteltetéstől.

— Már mégis csak furesa ember ez a mi polgármesterünk — szólott jó hangosan a társaság egyik tagja — szép, szép, hogy a városnak minél többet akar szerezni, de a legújabb intézkedése, az ugyan helyeslésre nem számíthat. Igazán szükkeblőség!

— Mi az? — kérdék egyszerre.

— Hát nem tudják. Ezután ugyan nem fogunk ingyen pihenni ezeken a padokon. Minden ülés 5 krba fog kerülni. De ez még semmi! Kikinek az ülőhelye vörös ruadcsakkal lesz kijelölve, akárcsak a kofereké a vasuti kocsiokon. Ez barbárság.

A társaság egyik tagja méltó dühében majdnem hangos — kacagásban tört ki. De aztán hamar megértette a dolgot.

Az idegen ur csak fület! Egyet fészkelődött s azután ellisztelt.

Másnap a polgármesternek egy 25 tagu deputációt jelentettek be.

Ismerőstünk volt a szónok.

— Igen tisztelt polgármester ur! Süly városa a legmelegebb rokonszenvel kísérte megárogadnak a város felvirágoztatása érdekében tett működését; méltó aggodalmat kelt azonban legújabb, mar köztudomásra jutott intézkedése. Ertem az alatt az 5 kros padokat s a kivonalozott helyeket. Már pedig... stb. stb.

— De uraim legyenek meggyőződve, hogy én erről semmit se tudok. Soha életemben se gondoltam erre.

Tableau.

A küldöttség tagjai sehogy se tudtak azóta ráakadni a szónokra, aki azóta kerüli a korzót, sőt hideglélet kap ha előtte arról beszélnek.

A polgármester meg nem tud ráakadni e kis tréfa szerzőjére.

Habár messzire vagyunk is Kálos-Kis-Sülyhöz, mi ismerjük őt s ha a polgármester urnak tetszik — ezt táviratoztuk meg neki — leleplezzük.

Kor—Z6s.

Közgyűlési meghívó.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának II-ik rendes évnegyedes közgyűlése folyó évi június hó 9-én és a szükséghez képest a következő napon reggeli 9 óraor a vármegyei székház nagytermében fog megtartatni.

Tárgyak:

Alispáni jelentés a vármegye közállapotáról. Belügyminiszteri intézvény a vármegyei 1889-ik évi házipénztári számadás megvizsgálása és a számadók felmentése tárgyában.

Szatmár és Somogy vármegye közönségeinek átiratai a vármegyék államosítása mellett, — ellenben Alsó-Fehérvármegye közönségeinek a közigazgatás és az önkormányzat rendezése a vármegyékben“ című törvényjavaslat visszavonása, és a közigazgatás reformjának az önkormányzat szellemében leendő keresztülvitele iránt a képviselőházhoz intézett felirataik pártolása tárgyában.

Hontvármegye közönségeinek átirata az erdélyrezi és felszvidéki magyar közművelődési egyesületek sorsjegykölcsön engedélyezés iránti kérelmük pártolása tárgyában.

Schmausz Endre alispánok előterjesztése a Baranya vármegyével tartott helyszíni tárgyalás alapján, a két vármegye határvonalának a Sárkány Dunarész beágazásától az apatini Kucska szőlők csúcsáig leendő megállapítása tárgyában.

Ugyanannak előterjesztése a volt határvidékekhez tartozott községekben a volt katonai kormányzat által adományozott házhelyekre vonatkozó szerződéseknek be-terjesztésére záros határidő kitűzése iránt.

A vármegyei árvászek jelentése, mellyel a központi árvapénztár 1890. évi árva- és letétpénztári ügy tűz-kár biztosítási számadásait bemutatja.

Csicsáky Mihály elhalálása folytán megüresült árva-széki ülnöki állásnak választás utján való betöltése.

Urbán Antal kolluthi lakosnak az ottani képviselő-testület által a fogyasztási adóbeszedési illetékek hováfordítása tárgyában f. évi 17. szám alatt hozott határozat ellen beadott felebbezése.

Vilova község képviselő testületének a szülésznoi állás rendszeresítése iránt 6. szám alatt hozott határozata.

Tisza-Földvár község képviselőtestületének a községi személyzet létszáma s azok fizetéséről szóló szabályrendelet nemely szakaszának módosítása tárgyában 38 és 43, 44/891. számok alatti, továbbá a kurta pásztorkodás tárgyában alkotott vármegyei szabályrendeletre vonatkozólag 49. sz. a. hozott határozatai s ezek ellen Sztratimirovits György, dr. Kirshenheiter Alajos és Horváth Gáspár t.-földvári lakosok részéről beadott felebbezések.

Kis-Szállás község szabályrendelete a községi alkalmozottak létszámáról és teendőiről.

Krusevlya község határozata a község tulajdonát képező italmérsi kártalanítási kötvény értékesítése tárgyában.

O-Becse községének a községi legelőfelolesztási ügyben egyezség elfogadása tárgyában hozott határozata.

Martonos község képviselőtestületének az accis-bérlő részére elengedett 100 ft bérösszeg iránt hozott határozata.

Rigyica község képviselőtestületének a fogyasztási adójutalék visszafizetése iránt hozott határozata, s az ellen Gerber Miklós felebbezése.

Turia község képviselőtestületének az újonnan rendszeresített tanítónői állásnak az ismétlő iskola tartása fejébeni díjazása iránt hozott határozata.

Báthmonosor község képviselőtestületének a községi rendőrség fizetésének leszállítását célzó határozata.

Ada község képviselőtestületének Dadity Dragutin tanító kegydíjazása iránt hozott határozata.

Begecs község képviselőtestületének az építendő község-ház költségeinek fedezése iránt hozott határozata.

Temerin község képviselőtestületének a leányiskola kibővítése iránt hozott határozata.

Közgazgatási bizottsági tagoknak az ülésekről való igazolatlan elmaradása.

Bajsa községnek a felelősörökkel kötött szerződése. Almás községében behajthatlanná vált 507 ft 25 kr közmunkaváltásdíj leírása.

Csantavér községében behajthatlanná vált 608 ft 40 kr közmunkaváltásdíj leírása.

Felső-Kovil községében behajthatlanná vált 250 ft 62 kr közmunkaváltásdíj leírása.

Krusevlya községében behajthatlanná vált 52 ft 20 kr közmunkaváltásdíj leírása.

Mélykut községében behajthatlanná vált 175 ft közmunkaváltásdíj leírása.

Tisza-Földvár községében behajthatlanná vált 73 ft 45 kr közmunkaváltásdíj leírása.

Turia községében behajthatlanná vált 157 ft 05 kr közmunkaváltásdíj leírása.

Zenta városában behajthatlanná vált 715 ft 95 kr közmunkaváltásdíj leírása.

Csantavér községében behajthatlanná vált 1102 ft 20 kr különféle községi követelések leírása tárgyában hozott képviselőtestületi határozat.

Sztanisics községében behajthatlanná vált 2459 ft 11 kr különféle községi követelések leírása tárgyában hozott képviselőtestületi határozat.

Wagner Gadáci Mária adai szülészno oklevelének meghirdetése.

Szabó Gavrilov Katalin bajsai szülészno oklevelének meghirdetése.

Bulkesz 1886—87., Novoszello 1887—88., Ó-Keér 1888., Káty 1889., Gyurgyevó 1883—88., Bácsujfalu, Doroszló, Gara, Glozsán, Hegyes, Járek, Piros, Ó-Szivac, O-Morovica, Ó-Verbász, Ó-Futtak, Petrovác, Szántova, Uj-Verbász, Topolya, Vajszka és Tisza-Földvár községeknek 1889. évi közpénztári számadásai, Alsó-Kovil 1889. évi képzési és nevelési alap, Német-Palánka 1887—88. évi szegényalap, Szántova, Cantavér 1891., Ó-Futtak 1889—90., Kanbaja, Begecs 1891. és Gyurgyevó községeknek 1885. évi pótköltségvetései, Hegyes 1889. évi legelőhaszonbéri, F.-Szt.-Iván 1890. évi fogyasztási adó, Gróf Chottek 1890. évi alapítványi és Kolluth 1887—89. évi rétföldek számadásai, Kula 1891. évi kiigazított költségvetése.

Cservenka 1888. évi árvapénztári számadása. Gajdobra 1889. évi árvapénztári számadása. Szeghegy 1889. évi árvapénztári számadása.

Zenta város képviselőtestületének az 1877., 1878., 1879. és 1880. I-ső felévi árvapénztári számadások iránt hozott határozatai.

Kelt Zomborban, 1891. évi május hó 30-án.

Schmausz Endre,

alispán.

Törvénykezés.

Szöbeliség és közvetlenség,

— Az újvidéki gyilkosság tárgyalásából. —

Múlt számunkban közöltük volt a szegedi kir. tábla ítéletét a Tomics perben. Ezen tárgyalás alkalmával olyan nevezetes események adták elő magukat, hogy szükségessé tartjuk a tárgyalásra még egyszer visszatérni. A szegedi táblának ez alkalommal történetek a szöbeliség és közvetlenség előhírnökének tekintik.

Nagy érdeklődés mellett tárgyalta, mint tudva van, a szegedi királyi tábla büntető tanácsa az újvidéki gyilkosság szenzációs bűntényét.

A tábla büntető tanácsa teljesen megtelt hallgatósággal, mely feszült érdeklődéssel kísérte az egész délelőtti tartó tárgyalást. A hallgatóság nagyrészt a szegedi jogászvilág tagjaiból került ki, akik eljöttek, hogy meghallgassák az első nagy bűnper tárgyalását, mely a szegedi tábla elé került.

Ott volt a hallgatóság soraiban Tomics Jása védője,

dr. Visontai Soma kiváló fővárosi ügyvéd, továbbá a megölt Dimitrievics Mihály két sógora is.

A tárgyalás dacára az írásbeli eljárás természetéből következő korlátolt voltának, gazdag volt érdekes mozzanatokban.

A büntető tanács Sélley Sándor elnökön és dr. Szegheő Ignác előadón kívül: Zsigmondovics Mihály, Jovánovich István és Nesztór János szavazóbírákból állott.

Az előadó rendkívüli tárgyismerettel, kiváló alapossgal a részletekbe ható gondnal tette meg előterjesztéseit.

A tényállás kimerítő ismertetésével kezdte. Előadta, hogy 1890. január 4-én Tomics Jása, a „Zasztava“ szerkesztője az újvidéki vasuti állomáson késsel agyon-szurta Dimitrievics Mihályt, a „Branik“ szerkesztőjét. Elmondta a gyilkosság előzményeit, a vádlott és a megölt Dimitrievics közötti éles ellenségeskedéseket, a Tomics és neje ellen a „Branik“ ban megjelent támadásokat, a kölcsönös gyalázkodásokat, melyek annak idején a lapokban részletesen ismertetve voltak.

Ezután a vizsgálat és a két végtárgyalás anyagának ismertetése következett. Röviden érintette az előadó a tanuk vallomásait, melyek közül azonban az elnök csak egynek fölolvását engedte meg.

Midőn az iratok közül ama híres levél fölolvására került a sor, melynek hírlapi közzétételével a „Branik“ oly erősen kompromittálta Tomics feleségét, a szép Miletics Miliát, az előadó zárt tárgyalást indítványozott.

Ekkor oly epizód következett, mely kiválóan méltó a jogászvilág figyelmére, mint a teljes szóbeliség és közvetlenség előhírnöke.

Sélley elnök ugyanis egész váratlanul azon kérdéssel fordult a hallgatósághoz, hogy vannak-e jelen az érdekeltek közül? Erre dr. Visontai jelentkezett s az elnök most felszólította a védőt, tegyen előterjesztést a zárt tárgyalást illetőleg. Midőn a védő csatlakozott az előadó véleményéhez, az elnök megkérdezte, hogy kíván-e bizalmi férfiakat kijelölni? A védő tagadó válasza után az elnök a hallgatóságot távozásra szólította föl a védő kivételével, kinek jelenlétét és nyilatkozatait jegyzőkönyvbe vette, amire tudunkkal nem volt még példa a magyar felsőbb bíróságok tárgyalásain, melyeken eddig a szóbeliségnek épen nem, sőt a gyakorlatban a nyilvánosságnak is nagyon korlátozott szerepe volt.

A bizonyítási anyag előterjesztése után az előadó egész terjedelmében fölolvasta az újvidéki törvényszék második ítéletét, mely tudvaleg — éppen úgy, mint az első — életfogytig tartó fegyházbüntetésre szült.

Dr. Visontai terjedelmes felebbezést, mely nyomtatásban is megjelent, az előadó bő kivonatban ismertette, s különösen azon részeit emelte ki, melyekben az van kimutatva, mint sarkalták a vádlottat a gyilkosságba a két újvidéki szerb párt embereinek utálatos herce-hurcái, mely e büntető drámának megkapóan sötét hátterét alkotják.

Az előterjesztések fél 1 órakor értek véget.

A bíróság tanácskozára vonult vissza, s pontban egy órakor hirdette ki az elnök az ítéletet mely csendben a jelen voltak feszült figyelmé között.

A szegedi királyi tábla az újvidéki törvényszék ítéletét részben megváltoztatta, s Tomics Jása büntetését tizenöt évi fegyházra szállította le, melyből a vizsgálati fogság által egy évet kitöltöttnek vett. A törvényszéki ítélet azon részét, mely a büntetett gyilkosságnak minősítette, a tábla helybenhagyta indokainál fogva, azonban a büntetőtörvénykönyv 92. §-át alkalmazva, a tulnyomó enyhítő körülményeket vette figyelembe, midőn a büntetést leszállította. A büntett minősítésére nézve a törvényszék indokain kívül a kir. tábla kiemeli indokolásában, hogy a vádlott magatartásából és az eszközök beszerzéséből a gyilkosságra irányzott akaratelhatározást és az előre megfontolt szándékot bebizonyítottak tekintette. Enyhítő körülménynek vette azonban a vádlott és a megölt közötti ellenséges viszonyt, ami a 92. § alkalmazását és a büntetés megfelelő leszállítását indokolta tette.

Községi bíró, aki embert öl. Horváth Antal (szluzsi) nemes-militicsi rovott előéletű ember megölése gyanúja miatt Asztalos Lajos Pacsér község fiatal bíráját kísérték be a csendőrök a zombori törvényszékhez. Az eddigelé rendelkezésre álló adatok szerint Horváth Antal május hó 21-én Pacséron megfordulván, az ottani rendőrök által a község házára kísértetett, a hol a részeg állapotban levő Asztalos Lajos bíró fogta kérdőre. A kérdőre vont Horváth Antal gorombán válaszolt a bírónak, aki erre egy előfogatos által befogatván, arra maga és 3 községi rendőr felült és Horváth Antalt magukkal vivén, a határba kihajtottak, hol Asztalos Lajos addig ütögette Horváth Antal fejét a kocsihoz, míg eszméletlen vesztette, aztán pedig a csonoplai határban lévő Fernbach Bálint-féle birtokon letették, hol másnap Horváth Antal megtalálván, ugyancsak egy pacséri előfogaton Nemes-Militicsre szállítottott. — Hogy a rendőrök, kiknek egyike vádlott bátyja, mért nem akadályozták meg Horváth Antal megölését, arra az eddig rendelkezésre álló adatok alapján válasz nem adható.

Tyószits Lázár és társai elleni büntélyben az utolsó végtárgyalás május hó 26-án tartott meg. Az ítélet valószínűleg még június hó folyamán fog meghirdettni.

Végrendelet-hamisítók. Szenzációs bűnpört tárgyalt a napokban a budapesti büntető törvényszék. Lapunk egyik közelmúlt számában mi is érintettük röviden a tényállást, mely szerint a Majorosnak, Zenta város volt képviselőjének vagyonára áhítózó Holzmann Teréz tanukat bérelt föl s azokkal bizonyította, hogy Majoros összes vagyonát ráhagyta szóbeli végrendelet utján. — Az ügy az első fórumon most már befejeztett s az ítélet Holzmann Teréz két esztendei börtönre, 210 ft pénzbüntetésre és négy évi jogvesztésre ítélte; Sinka Ármint hamis tanúzás büntette miatt, mint részest 1 havi fegyházra és 10 ft pénzbüntetésre, özvegy Pavelka Józsefnét hamis tanúzás büntette miatt kilenc havi börtönre és 100 ft pénzbüntetésre, Szijgyártó Györgyöt, Koniczny Antalt és Szathmári Istvánt pedig hat-hat hónapi fegyházra s 50—50 ft pénzbüntetésre. Az ítélet ellen valamennyi elítélt felebbezett.

Közgazdaság.

Vetéseink. A legutóbbi meleg esőzések igen kedvező hatással voltak vetéseinkre, úgy hogy a tavaszi

vetések meglepő javulást mutatnak, de az őszi gabonák még mindig oly silányak, a milyenek az eső előtt voltak. Ma a búzának már kalászatok kellene bajtani, a helyett azonban oly alacsony, hogy nem esoda, ha gazdáink kétségbe esnek. Ha még tekintetbe vesszük, hogy oly ritkán áll, hogy kényelmesen átjárhatjuk a földeket, a nélkül, hogy a vetést csak érintsük is, továbbá, hogy milyen nagy területeket kellett tavasszal fölészántani, akkor tulzas nélkül állíthatjuk, hogy terméstünk legalább 5%-al gyengébb lesz a tavalyinál. Ráadásul pedig annyi a gaz a buza között, hogy tiszta minőségre az idén nem számíthatunk. Repce nálunk nagyon kevés van elvetve, de ennek is tulnyomó része teljesen elpusztult. A gabonaüzlet ilyen körülmények között egészen élénk-telen, mert az a kevés gazda, a kinek még készletei vannak, ma eladásra nem hajlandó. Kivétel csak zab képez, a mely cikket bőven kínálnak, erre még vevo nincs. Jegyzéseink: Buza 9.80—10 ft, zab 5.90—6 ft, árpa 6.30—40 ft, tengeri 6.20—30 ft. 100 klg-ért vasutra vagy hajóhoz szállítva.

Szerkesztői üzenetek.

T. J. Titel. A megyei honvédegyet elnöke Vajvidék Zala, Hosszabb idő óta tényleges részt nem vesz az egyesület ügyének intézésében; helyettesíti Sztrlich Gyula alelnök (Zombor). Hozzá kell fordulni.

Sz. D. Mohol. Szívesen látjuk. Tessék pontosan tudósítani s a lapot azonnal megindítjuk.

Sz. a b a d k a G y u l a. Tárcáját megkaptuk. Örömmel írjuk, hogy egyre szaporodik azok száma, akik bennünket megértnek, s az azok közül való. Támogasson továbbra is.

V—i Gy—a Pásztó. Nem értem rá szíves soraidat s a tárcát megköszönni. Most teszem azt. Amint collegiummá avanciózol (lásd a büszkeséget) s megszerzed azt a bizonyos címet (ez különben legközelebb) értesíts. Természetes, hogy ha előbb is felkeresel valamivel (érted ugy-e?) nagyon lekötelezel. Csókollak!

K. Ujvidék. Tudósítást megkaptuk. Anyaghadalmaz miatt csak dióhéjban közölhetjük a jövő számban.

P. K. „Robinson Crusoe“ című ismert regényes elbeszélése 1719-ben írta Defoe Daniel. Angol címe — ha tudni akarja — a következő: Life and strange surprising adventures of R. C. Londonban jelent meg s azonnal óriási feltűnést keltett.

Zenta. Valamennyi lap megelőzött, így csak ez alakban lehetett megemlíteni. Kérjük máskor gyorsabban tudósítani.

Sólyom. Bpest. Oktvetlenül megküdöm. Az „utolsó level“ véletlenül én is lefordítottam s mire a tizedet megkaptam, már ki volt szedve. Az első apróság is nagyon szép. Mi van Londonban?

Naptár.

Június.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
2 Kedd	Erazmus p. vt. Efraim		21 Szil., Ilona
3 Szer.	Klotild	Erazmus	22 Baziliszka
4 Csüt.	Quirin pk. vt. Korp., Flóris		23 Mihály pk.
5 Pént.	J. sz. sz. Bonif. Bonifác		24 Simeon, Nik.

Felölös szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

Zombori m. kir. folyammérnöki hivatal.

Arlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. miniszter ur 1891. évi május hó 9-én 20184. sz. alatt kelt magas rendeletével a nagy Dugabara mentén létesítendő dunai párhuzammú létesítésére szükséges 324188 m.² kőhányási kőanyag beszerzését engedélyezvén, ezen közállítás biztosítása végett az alulírott kir. folyammérnöki hivatalnál **folyó évi június hó 9-én d. e. 10 órakor zárt ajánlati versenytárgyalás** fog tartatni.

A közállításra versenyezni óhajtok tartoznak lepecsételt ajánlataikat a szállítási feltételeknek megfelelőleg „Ajánlat közállításra“ cím alatt a kitűzött nap délelőtti 10 órájáig az alulírt kir. folyammérnöki hivatalnál benyújtani és az ajánlatához a zombori m. kir. adóhivatal nyugtáját mellékelni, mely igazolja, hogy az ajánlati összegnek 5 % -a, mint bánatpénz, a nevezett adóhivatalnál letétbe helyeztetett; megjegyezvén, hogy a fent megjelölt határidő után illetve fenti határozmányoktól eltérőleg érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A szóban forgó szállítmányra vonatkozó műveletek illetve feltételek, az alulírott kir. folyammérnöki hivatalnál a hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Zomborban, 1891. évi május hó 25-én.

3—2

M. kir. folyammérnöki hivatal.

Árverési hirdetmény.

A zombori r. kath. egyház-vagyon ideigl. kezelősége részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a plébánia épület alatti — s a mellette lévő föld-színti épületben — (a 16. és 17. sz. helyiségeket kivéve) találtató összes bolti és raktár-helyiségek 1891. november 1-től 1894. évi október 31-éig szóló időtartamra **1891. évi június 18-án délelőtti 9 órakor** az egyházpénztári irodában, nyilvános árverés utján, haszonbérbe adatni fognak.

Minden árverezni szándékozónak saját jól felfogott érdekében ajánlatik, hogy az árverési feltételeket már előzőleg az egyházpénztári irodában megtekinthe.

Zombor, 1891. évi június hó 1-én.

A zombori r. k. egyház-vagyon ideiglenes kezelősége.

4—1

Hirdetmény.

Az Osztrák-Magyar-Banknak Szabadkán ujonnan felállított fiókja 1891. évi június hó 8-án fog a **Batthyányi-utca** 357/a sz. ház első emeletén levő helyiségekben megnyitni és az irodai órák egyelőre reggeltől 8 óráig délutáni 2 óráig állapították meg. A fióközvetületi köre kiterjed:

- a) bankképes váltók, értékpapírok és szelvények leosztására,
  - b) váltók, értékpapírok és szelvények bizományi beszerzésére,
  - c) váltófogadásványok bizományi beszerzésére (az elfogadott első váltó átvétele stb.)
  - d) Szabadka és mindkét főintézet, továbbá valamennyi bankfiók között bankutalványok kiállítására és beváltására,
  - e) alkalmas értékpapírokra való kölcsönzésre,
  - f) esedékessé vált, de egy évnél nem régebben lejárt szelvények kifizetésére,
  - g) mindennemű értékpapírokhoz való szelvények bizományi beszerzésére, amennyiben a szelvények átvétele valamely bankintézet helyén eszközölhető,
  - h) értékpapírok és érepenzék bizományi vételére és átadására,
  - i) aranyváltókra való eladására,
  - k) külföldi helyekre szóló utalványok bizományi beszerzésére,
  - l) letételek a főintézetekhez való elküldés végett átadására,
  - m) pénzeknek, rövid lejáratú váltóknak és értékpapíroknak folyó számlára való átadására (giro-üzlet),
  - n) bankjegyeknek bankjegyekre való kicserélésére.
- Az Osztrák-Magyar-Bankkal való üzleti közlekedésre megállapított kimerítő határozmányok a fióközvetület által kérelmre ingyen szolgáltatnak ki.

Szabadka, 1891. évi június havában.

3-1 Osztrák-Magyar-Bank szabadkai fióközvetület.

3195. sz.

kig. 1891.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Bukin községében a f. évi 11.338 alisp. sz. a. kelt rendelettel felállított községi rendőrségre nézve, (mely 1 örvetető s 5 gyalog rendőrökkel áll) ezennel pályázatot nyitok.

Az örvetető fizetése 400 frt, a gyalogrendőröké egyenként 250 frt. Községi rendőrtől csak oly egyének alkalmazhatók, kik:

- a) magyar honpolgárok,
  - b) védkötelezettségüknek megfelelték, 24 ik életévüket betöltötték, a 60-ikat pedig el nem érték,
  - c) fedhetlen erkölcsűek, s teljesen rovatlan előéletűek,
  - d) teljesen egészségesek,
  - e) írni és olvasni tudnak s a községben divó főnyelvet bírják,
  - f) az örvetető ezenkívül, hogy a magyar nyelvet szó és írásban tökéletesen bírja.
- Előnyben részesülendők a folyamodók közül:
- a) az 1873. évi II. t. c. által kedvezményezett aliztek és kiszolgált állami csendőrök,
  - b) a honvédség és hadseregnek kiszolgált egyének,
  - c) a szolgálati magyar nyelvben való jártasság és a nőtlenység.

Felhívom mindazokat, kik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt folyamodásaikat **f. évi június hó 14-ig** Bukin község elöljáróinál nyújtsák be.

Palánkán, 1891. évi május hó 21-én.

3-1

CSUPOR GYULA,

főszolgabíró.

1070. sz.

kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Pacsér község elöljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a községi rendőrségnél megüresült 1 örvetetői, 1 gyalogrendőri állás lesz választás útján betöltve.

Felhívtnak pályázni szándékozik, hogy sajátkezüleg irt kérvényeket **f. évi június hó 8-ig** alólított községi elöljáróságra címezve a községi jegyzőnél nyújtsák be, mivel később érkező kérvények figyelembe vételét nem fogják.

- A kérvényben igazolni tartoznak:
- 1. magyar honpolgárok,
- 2. védkötelezettségüknek megfelelték, 24-ik életévüket betöltötték, de az 50-et el nem érték,
- 3. fedhetlen erkölcsűek és teljesen rovatlan előéletűek,
- 4. írni, olvasni tudnak és a községben divó magyar nyelvet bírják,
- 5. teljesen egészségesek,
- 6. az örvetetői állásra vonatkozólag megkivántatik, hogy a magyar nyelvet szó- és írásban oly tökéletesen bírja, hogy azon az előirt írásbeli teendőket kifogástalanul végezni képes legyen, kiszolgált katonának, volt csend- és rendőrök előnyben részesülnek, volt felelős örvetetői kérvényei figyelembe vételét nem fogják. Kötelesek lesznek a megválasztottak a már megállapított egyenruhát sajátjukból beszerezni — fegyverzettel a község által látatnak el.

Az örvetetői állás évi 400 frt, gyalogrendőri állás évi 300 frt fizetési átalánnyal vannak rendszeresítve, mely utólagos havi részletekben fizetetik ki.

Kelt Pacséron, 1891. évi május hó 29.

Bogyó Ödön,
jegyző.

Kulesevíts András,
h. albiró.

Kundmachung.

Am 8. Juni 1891 wird das in Szabadka neu errichtete Filiale der Oesterreichisch-Ungarischen-Bank in den im 1. Stockwerke des Hauses Nr. 357/a in der Batthyány-Gasse befindlichen Lokalitäten eröffnet, und werden die Bureaustunden deselben von 8 Uhr Früh bis 2 Uhr Nachmittags bis auf Weiteres festgesetzt.

- Der Geschäftskreis der Filiale wird umfassen:
- a) Eskomptirung von bankmässigen Wechseln, Effekten und Coupons,
  - b) kommissionsweises Inkasso von Wechseln, Effekten und Coupons,
  - c) kommissionsweise Einholung von Accepten (Behebung der acceptirten Primen etc.)
  - d) Ausstellung und Einlösung von Bankanweisungen, zwischen Szabadka und den beiden Hauptanstalten, sowie sämtlichen Bankfilialen,
  - e) Belehnung von hiezu geeigneten Werthpapieren,
  - f) Auszahlung von verfallenen, jedoch nicht über ein Jahr fälligen Coupons,
  - g) kommissionsweise Besorgung von Couponsbogen zu Werthpapieren aller Art, soferne die Behebung der Couponsbogen auf dem Standorte einer Bankanstalt erfolgen kann,
  - h) kommissions An- und Verkauf von Effekten und Münze,
  - i) An- und Verkauf von Gold,
  - k) kommissionsweise Beschaffung von Anweisungen auf ausländische Plätze,
  - l) Uebernahme von Depositen zur Absendung an die Hauptanstalten,
  - m) Uebernahme von Geldern, Wechseln und Effekten mit kurzer Verfallszeit in laufende Rechnung (Giro-Geschäft),
  - n) Verwechslung von Banknoten gegen Banknoten.
- Die ausführlichen Bestimmungen für den Geschäftsverkehr mit der Oesterreichisch-Ungarischen-Bank werden von dem Filiale auf Verlangen unentgeltlich ausgefolgt.

Szabadka, im Juni 1891.

Oesterreichisch-Ungarische-Bank Filiale Szabadka.

3313. szám.

kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Ó-Szapár községében üresedésbe jött és évi 400 frt fizetéssel összekötött községi végrehajtói állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Pályázók a községi szervezési szabályrendelet 7. §-s értelmében a 6/887. számú megyei szabályrendelet 9. §-ában előirt kelleket igazolni tartoznak.

A pályázati kérvények folyó évi június hó 15-ig bezárólag ezen szolgabíróságnál benyújtandók.

Apatin, 1891. május 20.

Főszolgabíró hiv. táv.:

Jeisel Henrik,

szolgabíró.

3-3

1500. szám.

kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh megye tek. törvényhatósági bizottságának 1887. évi 255. kgy. sz. a. határozatával Mohol községben egy kórháznak felépítése jóváhagyatván, ezen munkának kivételére nézve **f. évi június hó 11-ik napjának d. e. 9 órájára** Mohol község házában nyilvános árlejtés fog tartatni.

Minek folytán felhívtnak mindazok, kik ezen munkára vállalkozni szándékoznak, miszerint 4709 frt 90 kr kiküldési árnak megfelelő 10% bánatpénzzel ellátva az árlejtési határidőre megjelenjenek.

Az árlejtési feltételek, tervek és költségvetés alulírott jegyzőnél betekintheők.

Moholon, 1891. május 23.

Mikosevíts Antal, **Vén Ferenc,**

jegyző. 3-3 bíró.

736. sz.

kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Felső-Szent-Iván községben a vármegyei tekintetes törvényhatósági bizottság részéről 59/közy. 1891. sz. a. jóváhagyott községi rendőrségi szabályrendelet értelmében egy, évi 360 frttal javadalmazott rendőrvetetői és négy, évi 240 frttal díjazott gyalogrendőri állások választás útján leendő betöltésére ezennel pályázat nyitattik.

Felhívtnak tehát mindazok, kik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy sajátkezüleg irt kérvényüket, a keresztlevel, magyar honpolgárságukat, a magyar nyelv teljes tudását, erkölcsi magaviseletüket igazoló hatósági, ny testi épségükéről szóló községörvosi s eddigi alkalmaztatásukat előtűntető egyéb bizonyítványokkal felszerelten alulirt községi elöljáróságra címezve a községi jegyzőnél **f. évi június hó 14-ig** benyújtani annál is inkább el ne mulasszák, mert a később érkező folyamodványok figyelembe vételét nem fogják.

A megállapítandó egyenruhát a rendőrök sajátjukból kötelesek beszerezni.

A választás f. évi június hó 15-én Felső-Szt-Iván község házában fog megejtetni.

Felső-Szt-Ivánon, 1891. évi május hó 27-én.

Horváth Máté,
jegyző.

Kancsár Mihály,
3-1 bíró.

2101. sz.

kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

A titeli járás alább jelzett községeiben, a községi elöljárók felkérésére, a vármegye törvényhatósági bizottsága által jóváhagyott községi rendőrségi szabályrendeletek alapján betöltendő községi rendőri állásokra ezennel pályázatot hirdetek.

1. Titel községben 1 örvetető és 6 gyalogrendőri állásra. Az örvetető havi fizetése 26 frt 66 kr, a rendőröké 21 frt 66 kr.

2. Káty községben 1 örvetető, 2 lovas és 2 gyalogrendőri állásra. Az örvetető havi fizetése 26 frt 66 kr, a rendőröké 18 frt 33 kr. A lovas rendőrök lótarási átalánya fejenként havi 8 frt 33 1/2 kr.

3. Mosorin községben 1 örvetetői és 4 gyalogrendőri állásra. Az örvetető havi fizetése 25 frt, a rendőröké 16 frt 66 kr.

4. Felső-Kovil községben 1 örvetető, 2 lovas- és 2 gyalogrendőri állásra. Az örvetető évi fizetése 360 frt, a rendőröké 200 frt. A lovas-rendőrök évi lótarási átalánya fejenként 80 frt. Egyenruhával a község által látatnak el.

5. Alsó-Kovil községben 1 örvetetői és 2 gyalogrendőri állásra. Az örvetető havi fizetése 25 frt, a rendőröké 18 frt 33 kr.

6. Gardinovec községben 1 örvetetői és 2 gyalogrendőri állásra. Az örvetető havi fizetése 16 frt 66 kr, a rendőröké 15 frt.

7. Lok községben 1 örvetetői és 2 gyalogrendőri állásra. Az örvetető évi fizetése 150 frt; a rendőröké 120 frt.

8. Vilova községben 1 örvetető és 2 gyalogrendőri állásra. Az örvetető évi fizetése 260 frt; a rendőröké 200 frt.

A községi rendőrség köteles a megállapítandó egyenruházatot — Felső-kovil községet kivéve, hol azt a község adja, — a sajátjából beszerezni.

Községi rendőrökül csak azok alkalmazhatók, akik:

- a) magyar honpolgárok;
- b) védkötelezettségüknek megfelelték, 24-ik életévüket betöltötték, — a 60-ikat pedig el nem érték;
- c) fedhetlen erkölcsűek s teljesen rovatlan előéletűek;
- d) teljesen egészségesek;
- e) írni és olvasni tudnak és a községben divó főnyelvet bírják;
- f) az örvetetői állásra ezeken kívül, hogy a magyar nyelvet szó- és írásban oly tökéletesen bírják, miszerint ezen az előirt írásbeli teendőket biztosan végezni képesek legyenek.

Az alkalmaztatásnál elsőbbséggel bírnak:

- 1. Az 1873. II. t. c. ben megjelölt altiztek és kiszolgált állami csendőrök.
- 2. A hadsereg és honvédségnél kiszolgált egyének.
- 3. A minden kifogás nélkül eddig rendőrszolgálatban állott egyének.

Felhívtnak pályázni óhajtok: miszerint a szükséges okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám **f. évi június hó 15-ig** benyújtsák, mert a később érkezők figyelembe vételét nem fogják.

A kérvényben megjelölendő a község, hol az illető magát alkalmaztatni kívánja, — megengedtetik azonban, ugyanazon kérvényvel több állás és más községbeli különböző rendőri állásokra is pályázni.

Titel, 1891. évi május hó 26-án.

Mikosevícs Kanut,

szolgabíró.

4-1

3915. sz.

tkvi 1891.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Vértési Károly végrehajtatónak Kocsi Mária végrehajtatást szenvedő elleni 400 frt tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtatási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, a bogojevai 301. sz. tjkvben foglalt Kocsi Mária nevében álló A. I. 86. hr. 169. ö. i. sz. ház és beltelekre az árverést 698 frtban ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1891. évi július hó 1-5 napján délelőtt 10 órakor** Bogojeva község házában megtartandó nyilvános árverésben a megállapított kiküldési áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 69 frt 80 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgálatni.

Kelt Zomborban, 1891. évi március hó 28-án.

A zombori kir. trrvszék mint telekkönyvi hatóság.

Raios Lyubomir,

kir. trrvszéki bíró.

Árlejtési hirdetmény.

Bezdán község elöljárósága meghirdeti, hogy az öt egyénből álló ottani községi rendőrség számára szükséges egyenruha elkészítésének biztosítására Bezdánban, a község háza tanácsstermében, **1891. évi június hó 7-én** (vasárnap) délelőtti 11 órakor nyilvános szóbeli árlejtést tart, melyre az árlejtésni kívánók azzal hivatnak meg, hogy a részletes árlejtési feltételek a község jegyzői hivatalban a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők, s hogy az árlejtés megkezdéséig zárt írásbeli ajánlatok is elfogadtnak.

Kelt Bezdánban, 1891. május 30-án.

Bosnyák János,
jegyző.

Oberreiter Szilveszter,
bíró.

